

IZ INDUSTRIJE ZA POLJOPRIVREDU

Pelofos

Pokusno polje u Osijeku (Poljoprivredni institut)

To je smeđe karbonatno tlo, PH 5,2, 6,9, relativno bogato humusom (3—4,5%). Osrednje je snabdjeveno fiziološki aktivnim kalijem, a malo do osrednje fiziološki aktivnim fosforom.

Ozima pšenica 1964/65. god.

Gnojivo	O	NK	NKP ₁	NKP ₂	NKP ₃
	44,73	46,53			
Superfosfat	—	—	44,06	44,34	44,43
Thomasfosfat	—	—	46,38	44,19	44,77
Finifosfat	—	—	43,35	44,81	44,45
Pelofos	—	—	45,13	46,15	44,62
Thomas + Superfosfat	—	—	—	44,88	—
Finifosfat + Pelofos	—	—	—	44,75	—

Ozima pšenica 1965/66. god.

Gnojidba: N 100 kg, P₂O₅ 60—120—180 kg, K₂O 120 kg/ha

Gnojivo	O	NK	NKP ₁	NKP ₂	NKP ₃
	54,51	65,64			
Superfosfat	—	—	68,75	64,05	72,05
Thomasfosfat	—	—	68,48	69,55	69,50
Finifosfat	—	—	69,43	70,30	69,43
Pelofos	—	—	69,95	72,27	70,57
Thomas + Superfosfat	—	—	—	66,36	—
Pelofos + Superfosfat	—	—	—	69,61	—

LSD kod P = 5% 6,80 q i P = 1% 8,70 q/ha zrna.

Kukuruz 1965.godine

Gnojidba: N 120 kg, P₂O₅ 60—120—180 kg, K₂O 160 kg/ha

Gnojivo	O	NK	NKP ₁	NKP ₂	NKP ₃
	94,44	94,22			
Superfosfat	—	—	95,30	97,82	98,20
Thomasfosfat	—	—	97,72	95,42	95,22
Finifosfat	—	—	97,14	99,94	99,22
Pelofos	—	—	97,76	99,12	100,90
Thomas+Superfosfat	—	—	—	99,94	—
Finifosfat+Pelofos	—	—	—	99,22	—

LSD kod P = 5% n. s. i P = 1% n. s.

Kukuruz 1966. godne

Gnojidba: N 120 kg, P₂O₅ 60—120—180 kg, K₂O 160 kg/ha

Gnojivo	O	NK	NKP ₁	NKP ₂	NKP ₃
	115,48	123,29			
Superfosfat	—	—	133,36	133,81	131,71
Thomasfosfat	—	—	129,88	122,07	133,24
Finifosfat	—	—	136,69	139,12	132,57
Pelofos	—	—	132,38	127,10	134,74
Thomas+Superfosfat	—	—	—	127,67	—
Finifosfat+Pelofos	—	—	—	136,76	—

LSD kod P = 5% 12,4 q po ha i P = 1% 16,0 q/ha zrna.

Soja 1965. godine

Gnojidba: N 40 kg P₂O₅ 60—120—180 kg, K₂O 200 kg/ha

Gnojivo	O	NK	NKP ₁	NKP ₂	NKP ₃
	33,56	34,24			
Superfosfat	—	—	32,90	32,07	31,10
Thomasfosfat	—	—	32,78	32,02	31,00
Finifosfat	—	—	32,48	31,34	30,83
Pelofos	—	—	32,29	21,12	29,73
Thomas+Superfosfat	—	—	—	33,61	—
Finifosfat+Pelofos	—	—	—	33,07	—

LSD kod P = 5% = n. s. i P = 1% = n. s.

Soja 1966. godine

Gnojidba: N 40 kg P₂O₅ 60—120—180 kg. K₂O 200 kg/ha

Gnojivo	O	NK	NKP ₁	NKP ₂	NKP ₃
Superfosfat	32,62	32,84	—	—	—
Thomasfosfat	—	—	32,09	32,31	32,04
Finifosfat	—	—	32,29	31,33	31,69
Pelofos	—	—	33,22	32,18	31,38
Thomas+Superfosfat	—	—	33,64	33,04	31,78
Finifosfat+Pelofos	—	—	—	32,00	—
				32,89	—

LSD kod P = 5% = 0,75 q/ha i P = 1% = 0,98 q/ha

Na lucerni nije ustanovljeno statistički opravdano povišenje prinosa pod utjecajem bilo kakve gnojidbe, a fosfata posebno.

DISKUSIJA I ZAKLJUČAK

Fosfor je ne samo jedan od najvažnijih biogenih elemenata, već i siguran pokazatelj kulturnog stanja tla. Stabilnost prinosa raste s porastom nivoa fiziološki aktivnog fosfora u tlu. A naša su tla većinom slaboopskrbljena fosforom, a neka (crvenice, pseudogleji, lesivirana tla) i jako siromašna. Stoga je **fosfatizacija naših tala** jedna od osnovnih mjera u nastojanju oko postizavanja stabilnih i visokih prinosa.

Kako su naša tla većinom, više manje, kisela, nameće se i pitanje **kalci-fikacije**. **Bazični fosfati** mogu na najekonomičniji način pridonijeti rješavanju i ovog pitanja, važnog i za stočarsku proizvodnju, zato što su u pravilu bogati fiziološki aktivnim kalcijem.

Iznijeti podaci o rezultatima gnojidbenih pokusa potvrđuju, a Pelofos je dokazao svoje višestruko povoljno djelovanje zbog nekoliko biljno-hranid-

benih komponenata: fosfora, kalcija, magnezija i oligoelemenata. Do takvog zaključka dovode ne samo postignuti rezultati, nego i upadljivo tamnozeleno boja i jedar izgled kultura gnojnih Pelofosom.

Pokusi prof. dr Mihalića, postavljeni u komparaciji sa Superfosfatom Thomasfosfatom, Sirovimfosfatom te praškastim i granuliranim Pelofosom, pokazali su da je praškasti Pelofos davao bolje rezultate od granuliranog.

Sl. 4 — Kukuruz na pokusnom polju Lacići 1966.